

prave I, 219), se ni nehala 1557, kakor bi utegnili sklepati iz doslej znane korespondence, temveč sega v leto 1559. in verjetno še naprej. S tem dobi Ungnadov očitak iz leta 1562, da hvali Trubar Bullingerjeve spise (Kostrenčič, Urk. Beiträge 131), utemeljeno osnovo in prav tako Andreaejeva obdobje 1564, češ da je Trubar cvinglijanec (Trubers Briefe 418). Oficialno se je naš reformator otepal takih očitkov, dejstva pa kažejo, da so to bile le izjave v sili; kaže to ne le njegova osebna simpatija do Bullingerja, ki zveni iz njegovih dopisov, temveč tudi prejemanje in kupovanje švicarske teološke literature, zlasti pa njena uporaba v slovenskih knjigah. Avtorjev, kakor sta Gualther ali Musculus, Trubar iz previdnosti ni citiral v svojih spisih. Zato bo tudi treba verjeti Trubarjevemu pismu, da je v Eni dolgi predgovori iz 1557 Bullingerjeva »praefatio in Johannem« (Trubers Briefe 33), čeprav pridemo po Trubarjevi izjavi v glagolskem Novem testamentu I (Slovenski protestantski pisci, Lj. 1934, 65) in po cirilskih Razumnih naucih 1562 (Bučar, Starine XXXIX, 87) do kombinacije, da je slovenska Ena dolga predgovor zgolj prevod Melancthonovih Loci communes (Kidrič, Bibliografski uvod 56). Tudi po »compendium et scopum totius sacrae scripturae« v slovenskem Novem testamentu I se je Trubar po izjavi v pismu (Trubers Briefe 33) zatekel k Svicarjem. Seveda bo vse to treba preveriti ob tekstih. Ti pa doslej pri nas še niso na razpolago.

Mirko Rupel

ČLANI LJUBLJANSKE DIJAŠKE ZADRUGE

Da dobimo zaključeno podobo Zadruge in spoznamo njen sociološki in kulturni uspeh, nam je potreben pregled članov, njihovega dela in nadaljnega razvoja posameznikov. Če upoštevamo tudi leto obnovljene Zadruge, o kateri sicer ni zapiskov, pa se je delo vendarle opravljalo v tradiciji prejšnjih let, je društvo imelo v sedmih letih 65 članov (med temi 4 izredne). Člani so bili z redkimi izjemami le višješolci. Prvi združeni so se kmalu poslovili, nekateri poznejši so bili v društvu le malo časa, zato se jedro pravih delavcev da strniti na kakih 30 članov, ki so ostali v društvu dlje in že tukaj vidneje zastavili svoje načrte; druga polovica se je uveljavila šele v poznejšem življenju, le malo jih je ostalo brez vsakega spomina v slovenski javnosti.

I. ABECEDNI PREGLED

Baloh Ivan, r. 17. avg. 1873 v Spodnji Šiški pri Lj., sin mizarja, je bil med ustanovitelji društva, njegov prvi predsednik, redni član v I. in II. poslovnem letu, izreden član do l. 1896, ko ni več sprejel članstva. Gimnazijo je študiral od 1885—93, od 1897 je bil duhovnik v raznih krajih. V Zadrugi je bral v II. posl. letu: O dijaških društvih, O slovenskem heksametru, prevode iz Hermana in Doroteje, potopisno črtico Iz potne torbe in humoresko Moj prijatelj Vinko; v III. posl. letu: Streharjev Marko, Sirota. Njegovo poznejše leposlovno delo v raznih dnevnikih in tednikih ni seglo čez podlistkarsko višino. Pisal je tudi za organizacijske in gospodarske potrebe ter delal v narodnoobrambni društvih, posebno pri Ciril Metodovi družbi (SBL I, 23). Živi v Italiji.

Baebler Baltazar, r. 24. jan. 1880 na Vrhniki, sin sodnega uradnika, študiral realko 1892—99; združen je bil v VII. posl. letu. Ze takrat je objavljajl pesmi v Novi Nadi, Vrteu, pozneje v Slovenki, Ljublj. Zvonu. Na Dunaju je študiral kemijo, od 1905 je bil profesor, od 1917—19 ravnatelj na realki v Idriji, pozneje ravnatelj cinkarne v Celju. Pisal je poljudnoznanstvene sestavke in učne knjige o kemiji in mineralogiji (SBL I, 21). U. je 30. apr. 1936 v Ljubljani.

Benkovič Ivan, r. 24. jan. 1875 v Kamniku, sin posestnika; gimn. študiral l. 1886—94; združen je bil v II. posl. letu, pisal v Vrtec in Dom in svet

(Benko), l. 1898 izdal dramo Strahomir (SK 1898), prevedel Manzonijev roman Zaročenca. Bil je advokat v Brežicah in Celju, 1907—18 drž. in dež. poslanec Slov. ljud. stranke, pozneje član uprave Trboveljske premogokopne družbe (SBL I, 52); u. 25. sept. 1945 v Ljubljani.

Berlan Anton (Engelbert), r. 3. nov. 1874 v Javorju pri Litiji, sin poduradnika pri deželni nakladi, študiral gimnazijo 1886—94, mature ni opravil in 1894 vstopil v bogoslovje; združen je bil v II. posl. letu. O njegovem delu ni zapiskov, pač pa je bil nekak društveni sluga, ki so mu za sestanke oskrbeli uradno čepico (por. dr. St. Beuka). U. je kot župnik v Zagradcu 26. julija 1921.

Beuk Stanislav, r. 2. marca 1875 v Št. Vidu pri Lukovici, sin učitelja, gimn. obiskoval l. 1886—94, bil združen v I. in II. posl. letu, ocenjeval Cankarjevo Junaško pesem iz naših dni (27. 5. 1895). Kot dijak je sodeloval pri Rodoljubu in Brusu. Pozneje je bil prirodopisni pisatelj, profesor, gimn. ravnatelj, načelnik prosvetnega oddelka banske uprave (SBL I, 36). Živi upokojen v Ljubljani.

Bončar Anton, r. 12. jan. 1878 v Ljubljani, sin peka in meščana; obiskoval gimn. od 1889—97. Združen je bil v III. in v zač. IV. posl. leta, bral črtico S počitnic; kmalu nato je izstopil; pisal je podlistke v Slov. Narod in Edinost (CP I, 175, 182). Po maturi je študiral jus, opustil učenje ter prevzel po stricu Egidiju pekarijo, gostilno in posestvo na Sv. Petra cesti. Od l. 1911 je bil tudi občinski svetnik Narodno-napredne stranke, njen agitator in velik podpornik Sokola. U. 8. jun. 1924 v Lj. (J. 11. jun. 1924, št. 137; SN istega dne št. 152.)

Cankar Ivan, r. 10. maja 1876 na Vrhniki, sin krojača, obiskoval realko 1888—95 in maturiral 1896. Združen je bil od II. posl. leta 1893 dalje; v II. in deloma v III. letu je bil predsednik; izključen v marcu 1896 zaradi nerednosti. Bral je: Junaška pesem iz naših dni (5. maja 1895); Framazonska breknjanja (27. maja 1895); Dva trpina, epska pesem; prevod Heinejeve pesmi, Pisar, črtica (vse junija 1895); Ivan Kacijanar (oktobra 1895); Ljubezen; Mohamed in Kadiča; Kaj pripoveduje vrba; Rozamunda (12. nov. 1895); Sodba (konec novembra 1895); Hagara (10. dec. 1895); Morala (14. jan. 1894); Sihem in Dina, Ledeni ljudje, črtica (spomladi 1894); pesmi (10. okt. 1894); pesmi (17. marca 1895); pesmi (31. marca 1895); Sultanove sandale (19. dec. 1895); Helena (30. jan. 1896); protikritiko zoper Dermotovo oceno (8. febr. 1896). Ocenjeval je Kettejeve (petkrat), Župančičeve, Murnove, Dermotove, Škrjančeve pesmi, Kržetovo prozo Lovci in Pucovo novelo Ljubezen in mamon. Po maturi je odšel na dunajsko tehniko, a se je posvetil izključno slovstvenemu delu. U. 11. dec. 1918 v Ljubljani (SBL I, 67—72).

Cankar Karel, r. 14. sept. 1877 na Vrhniki, brat Ivanov, študiral gimn. l. 1892—1900 in bil združen v VI. in VII. posl. letu; v VI. posl. letu je bil tajnik; 17. okt. 1896 je bral spomine na L. Jerana. Sodeloval pri Slovencu, Domu in svetu, Slov. listu, Zgod. Danici s črticami in gledališkimi poročili. Iz Ljubljane je odšel v sarajevsko bogoslovje, bil pozneje tajnik in sodelavec nadškofa Jos. Stadlerja ter urejal Hrvatski dnevnik (SBL I, 72). Živi upokojen v Sarajevu.

Čadež Maks, r. 10. okt. 1875 v Poljanah nad Skofjo Loko, posestnikov sin, obiskoval gimn. v Ljubljani do VI. razreda (1891/92), naslednje leto je nadaljeval šolanje v Novem mestu. Bil je ustanovitelj Zadruga in izredni član. Pisal je pesmi v Vesno in Ljublj. Zvon ter črtice za Rodoljub. U. 21. jan. 1894 za jetiko (Vesna 1894, 22). Nekaj njegovih pesmi je ostalo v združenem arhivu.

Derganc Franc, r. 26. febr. 1877 v Semiču kot posestnikov sin, obiskoval gimn. v Novem mestu in Ljubljani (1889—97), bil združen v III. posl. letu ter bral dvakrat ali trikrat pesmi; izstopil v začetku IV. posl. leta 1894. Zgodaj je že objavljal pesmi (od 1892) v Vesni in Vrtcu, od 1896 v Ljublj. Zvonu;

pozneje je obravnaval tudi filozofska vprašanja ter kot zdravnik pisal ljudne in znanstvene razprave (SBL I, 128). U. je 30. jun. 1940 v Ljubljani.

Dermota Anton, r. 1. jan. 1876 v Železnikih, sin usnarjev, študiral gimn. 1888—96; v Zadrugo vstopil proti koncu II. posl. leta ter ostal v nji do konca, ker je še v VI. posl. letu pošiljal svoje spise kot izredni član in revizor; bil je predsednik v IV., V. in prvi polovici VI. posl. leta, odločen, skrben, trpek in dosleden značaj, poleg Stefeta najzavednejši in najmarljivejši združan. Bral je večkrat pesmi (13. jun. 1893, konec l. 1895 in 8. dec 1894); prozo: Pravljica (7. jan. 1894), Naši boljarji (13. okt. 1894), Spomin s počitnic (13. okt. 1895), Zobobol, Moj prijatelj (9. jan. 1896); govori: Politika v Zadrugi (18. apr. 1896); O novejši češki literaturi (27. jun. 1896). Kot kritik je ocenjeval Štefeto in Zevnikovo prozo (štirikrat), Dergančeve, Škrjančeve, Erzenove, Kettejeve (dvakrat), Cankarjeve (dvakrat), Župančičeve (dvakrat), Oblakove, Merharjeve (dvakrat) pesmi ter odločilno vplival na vsak pomembnejši, predvsem politični razgovor. Važnejše kot leposlovno delo je bila njegova kritična in politična usmerjenost. Kot visokošolec v Pragi se je pod Masarykovim vplivom odločil za napredno realistično orientacijo in sodeloval pri raznih revijah; polagoma prešel v socialno demokracijo, deloval pri glasilih socialistične stranke in bil kot urednik Naših zapiskov eden vodilnih socialističnih publicistov pred prvo svetovno vojno. Po mnenju A. Prepeluha je bil »morda najboljši narodnoekonomski teoretik med Slovenci«. U. je 3. maja 1914 kot advokat v Gorici. Prim. SBL I, 128; Prepeluh, Spomini na A. Dermota, NZ 1914, 186—193 (ponatis: Pripombe k naši prekratni dobi, Lj. 1958, str. 32—40).

Drenik Bojan (Pavel), r. 27. sept. 1876 v Ljubljani, oče je bil uradnik zavarovalnice Fonciere, čitalničar in narodnjak; Drenik je bil združan v V. posl. letu in v 2. polovici istega leta tudi društveni tajnik. Predaval je predvsem o zunanjepolitičnih in strankarskih vprašanjih. Ko je dovršil l. 1896 V. gimn. razred, je odšel na gimnazijo v Novo mesto, kjer sta s Kettejem ustanovila novomeško Zadrugo; tu je predaval tudi leposlovne spise (prim. dr. R. Mole, Kette v novomeški Zadrugi, Cankarjev zbornik, Lj. 1921, 36 in 41). L. 1897 je opustil študiranje, stopil v službo pri kranjskem dež. odboru, nato pri finančnem ravnateljstvu v Lj.; bil je eden najvidnejših organizatorjev v slovenskem sokolstvu. Živi v Ljubljani kot računski inšpektor v p.

Eržen Robert, r. 11. okt. 1876 v Ljubljani, sin poštnega kontrolorja, študiral gimn. 1887—96; združan je bil v II. in III. posl. letu, bral 30. apr. in 4. jun. 1893, 14. in 21. jan. 1894 pesmi; ocenjeval Kettejeve, Dermotove in Cankarjeve pesmi ter Cankarjevo črtico »Moralac«. Po juridičnih študijah in doktoratu je služil pri finančnem ravnateljstvu v Ljubljani, po prvi svet. vojni postal profesor na trg. akademiji. Živi upokojen v Ljubljani.

Ferjančič Božidar, r. 22. jan. 1880 v Ptujju, sin sodnika, politika in poznejšega dvornega svetnika dr. Andreja Ferjančiča. V Zadrugo je stopil v V. posl. letu 19. okt. 1895 kot šestošolec in bral Črtice iz deželnozborskih volitev (5. dec. 1895) in takoj nato izstopil. Sedmi gimn. razred je obiskoval v Trstu, osmega spet v Ljubljani ter maturiral l. 1898. Po sporočilu dr. Iv. Prijatelja se je vrnil iz Trsta z novimi socialnimi in filozofskimi idejami in snoval društvo s podobnim namenom, kakor ga je imela Zadruga (prim. S. Trdina, Jos. Murn-Aleksandrov, Izbrano delo, str. XV). Kot visokošolec je v dunajski Sloveniji začel uvajati radikalno smer (dr. Greg. Žerjav). Pozneje je postal profesor na Visoki šoli za svet. trgovino na Dunaju; že zgodaj se je odtujil slovenski narodnosti. U. je l. 1942 na Dunaju (sporočilo univ. prof. dr. J. Polca).

Golar Cvetko, r. 4. maja 1879 v Gostecih pri Škofji Loki, kmečki sin, dovršil 6 razredov gimn. (1890—97), nato skušal nadaljevati študije kot privatist; bil je združan v VII. posl. letu; tedaj se je ukvarjal zlasti s politiko; prijateljstvo z Murnom ga je usmerilo v novoromantično kmečko liriko in pripoved (SBL I, 227). Živi v Ljutomeru.

Jak Jožef Pavel, r. 17. marca 1880 v Ljubljani, sin knjigovodje; združen je bil v drugi polovici V. posl. leta in bral razpravo o narodnih pesmih (22. febr. 1896) in dve pesmi (16. maja 1896). Po maturi na realki (1898) je 9. febr. 1899 nastopil službo pri računskem oddelku finančnega ravnateljstva v Lj.; 1. 1900 se je prijavil za gimnazijsko maturo na I. drž. gimn. v Lj., a je med pismenim izpitom odstopil; 5. febr. 1903 je bil dodeljen finančnemu ravnateljstvu v Gradcu. Nadaljnjih podatkov ni.

Jenko Ljudevit, r. 22. jul. 1880, sin zdravnika dr. Ljudevita Jenka, gimnazijo študiral l. 1891—1900; v Zadrugo je bil sprejet v 2. polovici V. posl. leta, bral črtico Dobromil (27. 6. 1896) in govoril O renegatih slov. naroda. Postal je zdravnik in u. 4. aprila 1936 kot sanitetni svetnik in okrajni zdravnik v Prekem pri Šibeniku.

Kajzelj Alojzij, r. 18. marca 1876 v Ljubljani, sin trgoveškega poslovodje, študiral realko 1888—95; bil je od 16. jan. 1896 izreden član Zadruge; tehnike na Dunaju ni končal, zgodaj je duševno in telesno opešal. U. je 5. okt. 1941.

Karlinger Viktor, r. 1. okt. 1878 v Udmatu (Ljubljana), sin postiljona; član obnovljene Zadruge 1897/98; obiskoval gimn. do 7. razreda (1897/98), nato je bil odvetniški solicator in umrl za jetiko ok. l. 1905.

Kette Dragotin, r. 19. jan. 1876 na Premu, sin učitelja; študiral gimnazijo 1888—90, 1890/91 učiteljsiše, nato 1891—95 gimnazijo in bil 1895 črtan, ker ni plačal šolnine. Združen je bil od III. posl. leta v oktobru 1893 do marca 1896, ko je izstopil; njegovo tajništvo v III. in IV. posl. letu je bilo skrbno in za društvo uspešno. Ko je v jeseni 1896 prišel na gimnazijo v Novo mesto, je tam ustanovil Zadrugo, ki je živela samo eno leto. V Lj. Zadrugi je bral: Trije cveti (26. nov. 1893); Starec in ptica (17. dec. 1893); nadaljnja predavanja so devetkrat označena kot pesmi, zadnja 30. jan. in 22. febr. 1896. Poleg tega je 19. dec. 1895 bral črtici Nagrobni angel in Graščak, razpravo O lirski poeziji (13. febr. 1896), protikritiko zoper Peterlinovo oceno (24. nov. 1894); skrbno in duhovito je ocenjeval Cankarjeve, Zupančičeve, Peterlinove, Erzenove, Merharjeve, Oblakove pesmi, Štefeto, Dermotovo, Zevnikovo, Novakovo, Praprotnikovo prozo; poleg tega je imel več govorov o združnem življenju, posebej o slovstvenem delu v Zadrugi (1. febr. 1896); o njegovem kritičnem delu gl. Zbr. delo II, 194—232. U. je za jetiko 26. apr. 1899 v Ljubljani.

Klander Karel (Dragoslav), r. 31. okt. 1872 v Podgorici pri St. Jakobu ob Savi, sin šivilje; gimnazijo obiskoval 1886—95, bil je združen v I. in II. posl. letu, v III. izključen; njegovega združnega dela v zapiskih ni, pač pa se je zanimal za gledališče, kar kaže njegovo šolsko predavanje 1893/94 Razvoj slovenskega gledališča. Pozneje je napisal pod psevdonimom Dragoš povest Bankirjeva hči (SN 1896, št. 98—106; CP I, 165). Nazadnje je bil notar v Kranjski gori, a je ok. l. 1916 duševno obolel, se zdravil v hiralnici v Ljubljani ter u. 26. avg. 1928 v Kostanjevici na Dolenjskem.

Kraigher Alojzij, r. 22. apr. 1877 v Postojni, sin posestnika, trgoveca in politika Jurija Kraigherja, študiral gimn. 1889—97; združen je bil v IV. posl. letu; slovstveno je začel delati pozneje izven Zadruge. Ohranil je tesne prijateljske zveze z Iv. Cankarjem. Postal najizrazitejši slov. naturalist, pripovednik in dramatik (SBL I, 546). Živi kot zdravnik v Ljubljani.

Kristan Fran, r. 16. febr. 1873 v Zlebeh pri Medvodah, kmečki sin, obiskoval štiri razrede gimn. (1884—89), dramatično šolo pri Ign. Borštniku, l. 1892 šel prostovoljno k 17. pešpolku, nakar je bil podčastnik do 1905. Združen je bil v IV. posl. letu; ocenjeval je Štefeto črtico Iz življenja (27. okt. 1894). Ze l. 1893 je začel pisati gled. kritike za Slovence, ponovno je bil kritik 1905—8. Od l. 1906 je bil uradnik pri deželnem odboru, po l. 1918 pri pokrajinski vladi in banovini; pisal je strokovne članke o občinski upravi in bil urednik Občinske uprave (1905—14). Živi upokojen v Ljubljani.

K r ž e Franc, r. 2. febr. 1876 v Vinicah pri Sodražici, kmečki sin, obiskoval 1895/96 V. razred gimnazije, bil isto leto zadružen. Bral je črtice: V valovih življenja (2. nov. 1895), Pisk, Cardaš (30. jan. 1896), Lovci (8. febr. 1896), Izgubljena cvetica (21. marca 1896); sodeloval je tudi pri političnih in gospodarskih razgovorih. Pozneje je odšel v Ameriko in postal tam slovenski časnikar. Živi v New Yorku.

K u n š i č Ivan, r. 27. jun. 1874 v Mevkšu pri Gorjah, sin drvarja in kočarja, študiral gimnazijo l. 1887—95; v Zadrugo je vstopil sredi II. posl. leta in izstopil sredi naslednjega leta. Bral je razpravo Narodne pesmi, ocenjeval Cankarjevega Kacijanarja, Dergančeve pesmi in Škrjančevo Gorsko rožo. O njem pravi Lončar »Posebno se Kunšič ni udeleževal društvenega življenja; svobodne narave svobodni sin sploh ni bil prijatelj formalizma, kakršen vlada v vsakem društvu več ali manj; zato pa se je tem raje družil povsod, kjer je imel svobodnejši polet« (E 1899, št. 47). L. 1895 je odšel v celovško bogoslovje, 1896 na slavistiko v Prago in 1898 na Dunaj; njegova nadarjenost je vzbujala upanje, da postane velik slavist; že njegovo kratko življenje je dalo dragocene prispevke za slovensko znanost (SL 1899, št. 7 in 8; SBL I, 590). U. je 16. febr. 1899 na Dunaju.

L a v r a č Martin, r. 12. nov. 1871 v Moravčah, kmečki sin; končal l. 1893 šesti gimn. razred in odšel v davčno službo. Zadružen je bil prvo in drugo posl. leto, predsednik literarnega odseka, ocenjeval Balohovo predavanje o dijaških društvih in Erženove pesmi (30. apr. 1893). Imel je spore zlasti z Iv. Cankarjem. Služboval je kot davčni uradnik na Štajerskem, nazadnje kot ravnatelj zemljiške knjige v Smarju pri Jelšah. Živi upokojen v Moravčah.

L o n č a r Dragotin, r. 5. nov. 1876 na Brdu pri Lukovici, sin ključavničarja, študiral gimn. 1888—97 in bil član Zadruge v II., III., V. in VI. posl. letu. V VI. posl. letu je bil predsednik; posebno se je zavzemal za govornišтво in politiko. Bral je O znanostih, Čas, mogočen bog (II. posl. leto), O pesniškem jeziku, O lepoticju pesniškega jezika; Črtica (30. maja 1896), Združimo Slovenijo (govor 30. maja 1896), V spomin L. Jerana (20. jun. 1896), poglavja iz povesti »Novi zvonovi« (21. in 28. nov. 1896), L. Svetec kot človek (govor v dec. 1896). V dijaških letih je sodeloval pri Slov. listu, Edinosti, Soči, pozneje pri znanstvenih glasilih in društvih ter bil od l. 1920—44 predsednik Slov. Maticе. Svoje delo je usmeril v raziskovanje slov. politične zgodovine ter napisal prvi sistematični oris Politično življenje Slovencev (1906 in 1921); več o njem SBL I, 680. Živi v Lj. kot gimn. ravnatelj v. p.

L o v r e n č i č Ivan, r. 22. febr. 1878 v Sodražici, kmečki sin, obiskoval gimnazijo 1888—97, stopil v Zadrugo v začetku IV. posl. leta 1894/95 in ostal v nji do konca V. posl. leta; v 1. polovici 1895/96 je bil nekaj časa gost, v 2. polovici predsednik; bil je tudi urednik za prozo v zadružni knjigi. Bral je črtici Pri Lovčevih (okt. 1894), Stari Polhovci (10. nov. 1894), naravoslovni spis Kragulj (13. okt. 1895), govoril O pomenu Zadruge (19. okt. 1895), V spomin nekaterim umrlim slovenskim pisateljem (2. nov. 1895), Kako bi se dalo odpomoči kmečkemu stanu (1. febr. 1896), Splošni kulturni položaj Slovencev (28. marca 1896). Ocenjeval je Majaronove Spomine, Dermotov Spomin s počitnic, Zobobol, Marnovo prozo V čolnu in Fantastične sanje; v Vrctu 1896 je objavil daljšo povest Sepec. Kot advokat v Ljubljani je bil od l. 1907 organizator slovenskega lovstva, l. 1910 ustanovnik in urednik Lovca, kjer je pod imenom Pogorski pisal strokovne članke (SBL I, 682). Živi na Vrhniki.

M a i s t e r Rudolf, r. 29. marca 1874 v Kamniku, sin finančnega preglednika, obiskoval nižjo gimn. v Kranju, 5. in 6. razred v Ljubljani (1890—92), nato kadetnico na Dunaju in bil izreden član Zadruge; v II. in III. posl. letu je bral oz. poslal v oceno povest Zoraida, črtico Mors ruit in pesem Trije vojaki; z društvom je imel zveze ves čas, posebno v VII. posl. letu, ko je bil častnik v Ljubljani. Najprej je bil sotrudnik Vrta in Vesne, pozneje Slovana, Ljublj. Zvona ter izdal dve pesniški zbirki. Ob prevratu l. 1918 je bil povišan za generala (SBL II, 14).

Majaron Anton, r. 23. jan. 1876 v Borovnici, kmečki sin, gimn. je obiskoval 1888—96; član Zadruga je bil v IV. posl. letu 1894/95, izstopil in se vrnil v 2. pol. V. posl. leta v aprilu 1896. Bral je Spomine (IV. posl. l.) in se udeleževal društvene kritike. Pri maturi l. 1896 se je namenil za bogoslovje, a je šel študirat pravo; na Dunaju je bil 1896/97 član literarnega kluba. Priobčeval je feljtone v Slov. narodu in Edinosti. Iv. Cankar pravi, da je pisal čudnolepo prozo (Zbr. sp. XI, 284). U. je za jetiko 30. apr. 1898 v Borovnici (prim. LZ 1898, 371; SBL II, 20).

Majcen Martin, r. 29. okt. 1873 v Polenšaku pri Ptujju, posestnikov sin, je bil združen v II. posl. letu 1892/93 kot šestošolec; nato je odšel iz Ljubljane. Pozneje je bil menda mornariški častnik.

Marinček Matija, r. 8. febr. 1873 na Velikem vrhu (Bloke), kmečki sin, študiral gimnazijo 1886—94, maturo opravil l. 1896. Združen v I. in II. posl. letu. Bil je notar in živi v Novem mestu.

Marn Rudolf, r. 18. apr. 1875 v Dragi pri Kočevju, učiteljev sin, gimn. je študiral 1888—96; že pred Zadrugo je sodeloval pri rokopisnih dij. listih, združen je bil v V. posl. letu. Bral je prozo V čolnu, Fantastične sanje, Zenska ljubezen (16. maja 1896), ocenjeval 3. Murnovo branje in nastopal v raznih debatah. Pisal je v Vrtec, pozneje v Slov. Narod in druge liste kot leposlovni in kulturni podlistkar, bil pa je tudi plodovit narodnogospodarski pisatelj (gl. SBL II, 61). Kot upravni jurist se je posvetil finančni in trgovsko-politični službi in u. 1. febr. 1947 v Lj. kot dvorni svetnik v p.

Mencinger Anton, r. 15. jun. 1879 v Kranju, sin dr. Janeza Mencingerja, obiskoval I.-III. gimn. razred v Novem mestu (1889—92), IV.-VIII. razred v Ljubljani (1892—97). Združen je bil v začetku IV. posl. leta, bral novelo Mesečni pesnik in kmalu nato izstopil. Pravne študije je končal 1902 v Gradcu in stopil v politično upravno službo; od l. 1918 je bil tajnik pri dež. vladi, 1921 bankski svetnik; 1923 tudi komisar ljubljanske mestne občine. U. je 8. okt. 1936 v Ljubljani.

Merhar Alojzij, r. 15. jun. 1875 na Ježici, sin mizarja, je obiskoval gimn. 1890—98; združen je postal v V. posl. letu (okt. 1895); v VI. posl. letu je bil društveni podpredsednik. Pesmi je bral 2. nov., 12. dec. 1895 in 29. okt. 1896, ocenjevali so jih Kette, Oblak in Valenčič; Kettejeva ocena je bila, kakor sklepamo iz glose Iv. Cankarja (Zbr. sp. XI, 285), nepovoljna, gotovo tudi ocena Fr. Valenčiča, ker se je zoper njo oglasil s protikritiko; 16. jan. 1896 je ocenjeval Murnove in 21. nov. 1896 Valenčičeve pesmi, v jan. 1896 pa je nastopil z govorom Delajmo neumorno, po storjenem delu pa počivajmo! Kot bogoslovec in duhovnik je bil pod imenom Silvin Sardenko eden glavnih pesnikov Doma in sveta, izdal več pesniških zbirk (SBL II, 96) ter pisal spomine o Dragotinu Ketteju in njegovi družini. U. je 20. febr. 1942 v Ljubljani, pokopan je v Dravljah pri Ljubljani.

Mrkun Anton, r. 4. jul. 1876 na Igu pri Ljubljani, kmečko-delavski sin, obiskoval gimnazijo 1889—97 in bil združen v V. in VI. posl. letu. Predaval je Ali naj se Slovenci združijo s Hrvati? (30. maja 1896) ter ocenjeval Jakove pesmi (16. maja 1896); na Svetčevem večeru (dec. 1896) je govoril o Svetcu kot slovstveniku. Pozneje je mnogo, a le deloma uspešno delal na prosvetnem, gospodarskem, izseljenskem in narodnoobrambnem področju (prim. SBL II, 160). Živi v Ameriki.

Murn Josip, r. 4. marca 1879 v Ljubljani, sin služkinje, je študiral gimnazijo 1890—98 in bil v Zadrugi od januarja do maja 1896. Bral je trikrat pesmi: 16. jan., 22. febr. in 11. apr.; ocenjevali so jih A. Merhar, I. Cankar in R. Marn. Ob istem času je začel nastopati v Angeljčku, nato v Vrtecu in Ljub. Zvonu, razvil veliko plodovitost in lirično neposrednost, s katero se je uvrstil v slov. »Moderno«. Umrl je za jetiko l. 1901 (SBL II, 175—177).

Novak Janko (I), r. 19. avg. 1873 v Prebačevem pri Kranju, sin mlinarja in posestnika; združen je bil v I. in II. posl. letu kot sedmošolec (1892/93). V jeseni 1893 je odšel v Trst in postal poštni uradnik.

Novak Janko (II), r. 25. jan. 1875 v Planini pri Vipavi, kmečki sin, študiral gimn. 1890—98, stopil v Zadrugo sredi V. posl. leta 1895/96 ter bil član tudi v VI. posl. letu. Bral je razpravo O rabi in zlorabi zgodovine (30. jan. 1896), črtico Stefanijin soprog (8. febr. 1896), razpravo O socializmu (9. maja 1896), Narodne pesmi (28. nov. 1896); ocenjeval je Marnovo prozo Ženska ljubezen, Zorževo poročilo Rudarstvo ter namesto Valenčiča odgovarjal na Merharjevo protikritiko. Po Kettejevi sodbi (Zbr. delo II, 221—226), pa tudi po mnenju drugih sodobnikov (prim. S. Trdina, Jos. Murn Aleksandrov, Izbr. spisi, str. IX—XI) je imel lep pripovedni dar. U. je kot advokat v Gorici l. 1922.

Novak Zdravko, r. 25. jan. 1876 v Blagovici, sin strojarja, je študiral gimn. v Ljubljani do VI. razreda (1895/96). Zadržan je bil v V. posl. letu, zaradi političnih sporov izstopil in ponovno vstopil v VI. posl. letu. Pozneje je bil davčni predstojnik v Kranju in v Metliki ter se uveljavljal kot čitalniški igralec. U. 1949 v Karlovcu.

Oblak Josip Ciril, r. 10. dec. 1877 v Ljubljani, sin notarskega pripravnika, študiral gimn. (1888—96), bil združen v II., III. in V. posl. letu, pisal skladbe, potopise in humoreske (Kako je naš fajmošter Majdeka na kosilo povabil), planinske pesmi (19. okt. 1895), Na Krim (9. jan. 1896); Velo polje in Vodnikova koč (25. apr. 1896), O slovenski turistiki (6. jun. 1896); ocenjeval je Kettejeve in Merharjeve pesmi. Opisal je svoje tovariše (prim. Hoja na Maturino Spico, PV, 1927) in že od ustanovitve Planinskega vestnika (1895) bil eden najplodovitejših planinskih pisateljev in potopiscev (gl. SBL II, 212—3). Živi kot advokat v Ljubljani.

Omerša Nikolaj, r. 5. dec. 1878 v Kranju iz meščanske trgovske hiše, oče slikarja Nik. Omerse, študiral gimn. v Ljubljani 1890—98; združen je bil v VII. posl. letu. Bil je profesor v Gorici, Idriji, Ljubljani, Celju in raziskoval zlasti lit. zgodovino slov. preroda in osnove slovenske metrike (SBL II, 225). U. je 18. jun. 1932 v Ljubljani.

Orehek Andrej, r. 29. nov. 1878 v Krascah pri Moravčah, kmečki sin, bil član obnovljene Zadruge kot šestošolec 1897/98; gimn. je dovršil 1901 v Novem mestu. Kot dijak in bogoslovec je pisal v Vrtec, 1904 uredil almanah Za resnico in v njem priobčil dramatični spis z istim naslovom. Bil je kaplan v Knežaku in Dobropolju, nato (22 let) župnik v Strugah, združni organizator, podpiral moderno cerkveno umetnost in pisal poljudnovzgojne povesti v Bogoljub. U. 18. avg. 1935 v Ljubljani, pokopan je v Strugah.

Orel Ivan, r. 8. maja 1873 v Kamniku, sin trgovca, gimn. študiral 1885—93, bil tajnik v I. posl. letu Zadruge. Pozneje je bil profesor v Celju, na Višji dekliški šoli v Ljubljani, na učiteljsku in končno ravnatelj ženskega učiteljskega. Kot upokojenec je marljivo sodeloval pri ljudski prosveti. U. je 28. jan. 1950 v Ljubljani.

Peterlin Alojzij, r. 13. dec. 1872 v Kamniku, obrtnikov sin; gimnazijo je študiral v raznih krajih in jo dovršil kot eksternist v Celovcu 1893, maturo kot vojak v Ljubljani 1894. Zadržan je bil v III. in IV. posl. letu ter trikrat bral svoje pesmi; ocenjeval je Cankarjevo črtico Ledeni ljudje, Cankarjeve in Kettejeve pesmi (trikrat); eno izmed teh ocen je Kette zavrnil s protikritiko (prim. Drag. Kette, Zbr. delo II, 209—214). Kot pesnik je nastopal v javnosti že od l. 1891, kasneje je pisal tudi prozo. Izdal je pesniško zbirko Pot za goro (1929). Bil je nemiren duh; kot duhovnik je služboval v tržaškopoperski škofiji do l. 1918, nato pustil duhovniški poklic, bil v raznih krajih učitelj in profesor, končno se je vrnil v duhovniško službo. U. je 14. marca 1943 v Smartnem pri Ljubljani (SBL II, 321).

Petrič Jože, r. 15. marca 1877 v Vrhovljem pri Radečah, kmečki sin, obiskoval gimn. 1888—96. V Zadrugo je stopil v začetku IV. posl. leta in bil v V. posl. letu blagajnik. Vidneje ni nastopal, oglašil se je samo dvakrat kot kritik. Prvotno se je bil namenil za bogoslovje, a je odšel študirat klasično filologijo, bil nekaj časa suplent v Ljubljani in na Dunaju, pustil drž. službo,

bil vzgojitelj pri grofu Herbersteinu. Zanimal se je za notranjo in zunanjo politiko ter l. 1914 dobil službo pri tiskovnem uradu ministrstva za zunanje zadeve. Kakor pričata dve zaupni pismi Iv. Štefetu iz konca 1913 in začetka 1914, je bil skrivaj informator »Slovenca«. V začetku 1. svetovne vojne je bil dodeljen vojnemu poročevalskemu uradu, toda zaradi zvez s tujimi, zlasti ameriškiimi časniki, je moral kot prostak na fronto. Po vojni je bil časnikar v Beogradu in v Ljubljani; ni se vezal na nobeno politično strujo, poudarjal je zlasti slov. politično in kulturno samobitnost (o tem več SBL II, 326). U. je 19. apr. 1935 v Ljubljani.

Pirnat Makso, r. 24. sept. 1875 v kmečki graščini Tustanj pri Moravčah, oče slikarja in kiparja Nika Pirnata. Gimn. je obiskoval 1888—96, v Zadrugo je stopil v III. posl. letu in bil nekaj časa tajnik; ponovno ga najdemo v V. posl. letu. Bral je Slike iz Florijanskih ulic, ocenjeval Štefetoovo črtico Ko je luna sijala, Zevnikov spis Na božični večer in basen Šipek in vijolica. Kot profesor je služboval na realki v Idriji, na gimn. v Kranju in na realki v Mariboru. L. 1923 je začel duševno bolehati in je bil l. 1926 upokojen. Od l. 1898 je v raznih koledarjih in revijah objavljajl življenjepise in poljudno-znanstvene sestavke iz slovstva in zgodovine (gl. SBL II, 362). U. 6. jun. 1935 v Ljubljani.

Praprotnik Avgust, r. 16. jan. 1879 v Lokvi pri Sežani, trgovčev sin, obiskoval štiri razr. realke v Lj. (1891—95), učiteljske (1895—99), bil član Zadruge v V. posl. letu in bral črtico Vzor pravega narodnjaka (prim. Drag. Kette, Zbr. delo II, 250—326). Kot učitelj je služboval v Cerkljah na Gor. in Gor. Logatcu, l. 1907 zaradi bolezni službo opustil in do l. 1918 pomagal v domači trgovini. L. 1918 je spet nastopil učiteljsko službo v Lokvi, bil kot učitelj v raznih slov. krajih od italijanskih oblasti preganjan in dvakrat zaprt, l. 1927 pa odpuščen; l. 1943 je spet odprl slovensko šolo v Lokvi. Živi upokojen v domačem kraju.

Puc Dinko (Dominik), r. 6. avg. 1879 v Ljubljani, sin uradnega sluge, je obiskoval gimnazijo 1890—98, bil združen v sredi V. in v VI. posl. letu, bral črtici Ljubezen in mamon (31. marca 1896), Sreča v nesreči (24. okt. 1898) in govoril o gledališču (6. jun. 1896). Sodeloval je tudi pri almanahu Na razstanku. Po maturi l. 1898 je bil nekaj časa v mariborskem bogoslovju, nato študiral pravo v Gradcu in na Dunaju. L. 1903 je postal odvetniški koncipient v Gorici, l. 1910 samostojen odvetnik ter kot predstavnik narodnonapredne stranke vidno posegal v politično in prosvetno življenje na Goriškem. Po 1. svet. vojni je bil med voditelji jugoslov. demokratske stranke, ljublj. občinski gerent, od 1928 župan in v l. 1935 ban. U. je 23. febr. 1945 v koncentracijskem taborišču Dachau.

Regali Josip, r. 22. dec. 1881, sin mizarskega mojstra in meščana, gimn. obiskoval l. 1891—99; združen je bil v VII. posl. letu. Pisal je v Novo Nado, Slov. narod, Edinost, Lj. Zvon, Slovana, pozneje v Dom in svet, Slovenca in Slovenijo; mnogo se je uveljavljajl kot umetnostni kritik in esejist. L. 1905 je izdal zbirko novel Reliefi. Bil je odvetniški koncipient v Mariboru in Celovcu, sedaj je odvetnik v Ljubljani.

Sega Ignacij, r. 13. jul. 1874 v Ljubljani, sin železniškega sprevodnika, obiskoval realko 1888—95, nato tehniko na Dunaju. Za izrednega člana Zadruge so ga izvolili 16. jan. 1896. V službo je stopil kot strojni inženir pri Južni železnici, služboval v Trstu in v Ljubljani, bil šef strojnega oddelka, nato pomočnik in nazadnje direktor drž. železnic v Ljubljani. Umril upokojen 2. februarja 1927.

Sega Rudolf, r. 7. apr. 1880 v Ljubljani, brat Ignacijev, študiral gimn. 1891—99, bil član obnovljene Zadruge l. 1897/98. Kot jurist je nastopal na shodih za slov. vseučilišče (Polec, Ljubljansko višje šolstvo v preteklosti in borba za slov. univerzo, str. 111); juridičnih nauk na Dunaju ni končal in je odšel v Prago študirat trgovske vede; najprej je bil tajnik Živnostenske banke na Dunaju, potem publicist in urednik Slov. Naroda, pozneje tajnik

podružnice Jadranske banke v Lj., končno upokojen. V Lj. Zvonu 1900 je objavil novelo *Stražnik Jeran*; prevajal je tudi za gledališče (Vzgojitelj Lavnovec). U. je 8. febr. 1934 v Ljubljani (prim. J. 9. febr. 1934, št. 32).

Skrjanec Ivan, r. 7. dec. 1874, sin veleposestnika v Udmatu (Ljubljana); gimnazijo je študiral od 1885—95, v Zadrugo je vstopil v III. posl. letu 1893/94 in bil nekaj časa tudi predsednik; združen je ostal do konca IV. posl. leta. Bral je prozo Gorska roža, Disakord, štirikrat pesmi; pogosto je nastopal kot kritik (Cankar: Ljubezen, Mohamed in Kadiča, Kaj pripoveduje vrba; Stefe: Ženska, Slepa ljubezen; Lončar: O lepotičju pesniškega jezika, Bončar: S počitnic; Peterlin: pesmi); njegova dela so večinoma ostro sodili. Na Dunaju je bil 1896/97 član literarnega kluba. Zgodaj je stopil v javnost pod različnimi psevdonimi: Vesna: Mrakov; LZ 1894: I S; 1896: Prokop; 1898: Ivo Brežnik; v Zk: J. S., Ivo Ivič. Za Slov. narod, Slovenec, Edinost, Učit. tovariš in Agramer Tagblatt je pisal podlistke in poročila o raznih umetnostnih dogodkih. Prevajal je za gledališče (Hauptmann: Haničina pot v nebesa) in napisal tragedijo »Umirajoči«. Cankarjevo mnenje o njem je bilo večinoma negativno, posebno je odklanjal njegovo sanjarstvo (prim. CP I, 30, 206, 366; Zbr. spisi XI, 284). U. je 16. jul. 1903 za jetiko. (Prim. še Sn 1902/5 (I), 298, 360; LZ 1934, 98, 333.)

Stefe Ivan, r. 11. apr. 1875 v Ljubljani, sin malega trgovca, čitalničarja in narodnega agitatorja (u. 9. avg. 1875), je od 1887/88 neredno študiral 1. in 2. gimn. razred in 1895 dovršil prvi razred Mahrove trgovske šole. Bil je ustanovitelj Zadruga, knjižničar in blagajnik, od srede V. posl. leta izreden član in v VI. posl. letu revizor. V začetku je pogosto bral črtice, pozneje se je vnel za politiko in zlasti v V. in VI. posl. letu nastopal kot govornik. Ze l. 1892 je bil pogost podlistkar v Rodoljubu (I. St.) in Slov. Narodu, dopisoval je v Sočo, Pavliho, Slovanski svet, Edinost, Glasnik; 1896 je postal časnikar pri Slov. listu, 1903 pri Slovencu, bil narodni in strankarski agitator; ob razcepu Slov. ljudske stranke l. 1917 prešel k dr. Sušteršiču in urejal Resnico, po prevratu 1918 ostal brez kruha in si v potrnosti vzel življenje 7. febr. 1919 (prim. S 1919, št. 32).

Suklje Franc, r. v Kandiji pri Novem mestu, sin politika in dvornega svetnika Frana Sukljeta. V šolo je hodil najprej v Novem mestu (1886/87), nato na Dunaju (1887—90), nato v Novem mestu (IV. in V. razred 1890—92) in je bil v I. tečaju V. gimnazije izključen; od II. tečaja (1891/92) do 1895 je obiskoval lj. gimnazijo in tu maturiral. Bil je med ustanovitelji Zadruga, tajnik v II. posl. letu; predaval je Dijak in politika (23. apr. 1893), črtico Moj prvi Amor (5. maja 1893), ocenjeval Balohovo črtico Streharjev Marko (20. dec. 1894). Po maturi 1895 je študiral jus, u. je 7. jan. 1901 na Dunaju.

Trepal Matevž, r. 26. avg. 1874 v Rovtah, sin organista in obrtnika, štud. gimnazijo 1886—94, v Zadrugo stopil v začetku III. posl. leta in bil izključen ali črtan že 17. dec. 1893, najbrž zaradi nerednosti; njegova ocena Dergančevih pesmi je bila trikrat napovedana in je najbrž ni bral. L. 1894 je vstopil v celovško bogoslovje in postal 1898 duhovnik krške škofije; bil je duhovit in izviren človek. Odločno se je potegoval za pravice koroških Slovencev; že bogoslovec je pisal v Mir in Slov. list. L. 1913 se je umaknil s Korošce in od l. 1917 živel samotarsko življenje kot duhovnik na Kureščku; u. je v Ljubljani 2. jul. 1936 (S 1936, št. 151).

Valenčič Fran, r. 29. jan. 1878 v Trnovem, pri Ilirski Bistrici, kmečki sin, študiral gimnazijo 1892—94 v Gorici, od 1894—1900 v Ljubljani, bil združen v VI. in VII. posl. letu; 21. nov. 1896 je bral svoje pesmi, še prej pa je ocenjeval pesmi A. Merharja. V gimnazijskih letih je priobčeval pesmi v Zg. Danici in v Brivcu, 1900—1905 v Lj. Zvonu, od 1902 v Slovanu. Pozneje je bil odvetniški koncipient v Gorici in padel na Doberdobo l. 1916 (prim. Drag. Kette, Zbr. delo II, 301).

Vrančič Ivan, r. 26. jun. 1875 v Ljubljani, sin vozovnega mojstra pri Južni železnici; vpisan kot član Zadruga v II. posl. letu — o njegovem delu

ni zapiskov, ker je najbrž kmalu izostal. Gimnazijo je obiskoval 1885—94, študiral pravo, bil sodnik in nazadnje predsednik viš. dež. sodišča v Ljubljani; u. je 25. febr. 1940.

V r č o n Ivan, r. 3. jan. 1877 v Vrhpolju pri Vipavi, obiskoval lj. gimnazijo do 1896, VIII. razred dovršil v Trstu. Zadržan je bil v IV. posl. letu (1894 do 1895), a se društvenega življenja ni udeleževal. Živi kot zdravnik v Ljubljani.

Z a m j e n Ivan, r. 16. avg. 1877 v Mengšu, kamnosekov sin, bil blagajnik Zadruga v VI. posl. letu; bral je razpravo O redu (17. okt. 1896). Na gimnaziji je vpisan kot šestošolec 1895/96, nato ga ni več.

Z e v n i k Anton, r. 6. jan. 1877 v Čatežu ob Savi, kmečki sin, obiskoval gimnazijo v Novem mestu 1889—93, nato 1893—97 v Ljubljani in maturiral 1898. V Zadrugo je bil sprejet v III. posl. letu in ostal v nji do konca; v V. posl. letu je bil tajnik. Bral je črtico Na božični večer, basen Sipek in vijolica (7. jan. 1894), basni (konec junija 1894; prim. Drag. Kette, Zbr. delo II, 205); Narodno blago (13. in 27. okt. 1894), Slike (19. okt. 1895); Matevžek (30. jan. 1896); Mala bogatinka (11. apr. 1896) ter govoril O našem žensstvu (29. febr. 1896); ocenjeval je Lovrenčičeva spisa Pri Lovčevih in Kragulj, Krzetova V valovih življenja in Izgubljena cvetlica; Oblakova planinska potopisa Na Krim, Velo polje in Vodnikova koča; Dermotov Spomin s počitnice, Moj prijatelj, Zobobol; Novakovo razpravo O rabi in zlorabi zgodovine, Lončarjevo Črtico. — Svoje spise je priobčeval v Vrtni in Domovini. Bil je notar v Višnji gori in v Kamniku. V Višnji gori je raziskoval okolico Jurčičevih spisov, zlasti Desetega brata. U. je 1944 v Ljubljani.

Z a v b i Ivan, r. 31. jul. 1870 v Blagovici, kočarjev sin, študiral gimn. v Ljubljani 1885—93, v Zadrugi je bil samo ob ustanovitvi l. 1892. Po maturi je odšel v semenišče, bil od 1896 duhovnik in u. kot župnik v Ambrusu 9. marca 1949.

Z e l e z n i k a r Julijan, r. 3. jul. 1878 v Slovenski Bistrici, sin urednika Slov. Naroda Ivana Železnikarja, obiskoval do VI. razreda gimn. v Ljubljani, nato VI.—VIII. v Novem mestu in maturiral 1898. Zadržan je bil v IV. posl. letu, bral je dramatično sliko Izprijeni dijak (konec okt. 1894), ocenjeval Lovrenčičevo črtico Stari Polhovec (10. nov. 1894) ter bil izvoljen za pisarja zadrugne knjige; konec l. 1894 je izstopil, ko se je ponovno prijavil, ga niso sprejeli. L. 1896/97 je bil član novomeške Zadruga. U. je kot jurist 14. novembra 1902.

Z o r ž Josip, r. 19. marca 1879 v Merniku pri Krminu na Primorskem, posestnikov sin, obiskoval 1895/96 V. gimn. razred v Ljubljani in od 1896 nadaljeval študije v Novem mestu. Zadržan je bil v V. posl. letu, predaval o rudarstvu in se udeleževal govorniških vaj. Tudi v Novem mestu je bil član Zadruga. Ker od 1897 ni več sledu o njem, je verjetno opustil študiranje.

Z u p a n č i č Oton, r. 23. jan. 1878 na Vinici v Beli Krajini, sin užitninskega uradnika, je obiskoval najprej gimn. v Novem mestu, IV.—VIII. razred v Ljubljani (1891—96); v Zadrugo je bil sprejet v IV. posl. letu in bral trikrat pesmi (6. jan., 13. jan., 31. marca 1895); ocenjeval je Cankarjeve in Kettejeve pesmi; v V. posl. letu se ni več udeleževal društvenih sestankov; ali so ga črtali, ali je sam izstopil, iz zapiskov ni razvidno. Po maturi 1896 je študiral na Dunaju filozofijo (zgodovino in zemljepis), bil kratko dobo profesor, po toval, bil arhivar, upravnik Narodnega gledališča. Umrl 11. junija 1949 v Ljubljani.

II. DRUŽBENO OKOLJE IN EKONOMSKE RAZMERE POSAMEZNIKOV

Kolikor je mogoče po šolskih prijavih presoditi razmere posameznih članov, je bilo družbeno okolje in gospodarsko stanje združnikov kaj različno. Iz Ljubljane, podeželskih mest in trgov jih je bilo 32, iz kmečkih krajev 33. Po poklicu staršev oz. po gospodarskih razmerah sta bila 2 sinova višjih uradnikov, 1 advokatski, 1 zdravniški, 3 učiteljski, 14 sinov javnih name-

ščencev, nižjih uradnikov in služiteljev, 17 iz trgovskega, obrtnega in rokodelskega stanu (med njimi 5 premožnih), 25 iz kmetijskega stanu (9 premožnih), 2 brez staršev. Tako sklepamo, da jih je v ugodnih razmerah študiralo le 18, med njimi večinoma manj vidni združani, 10 izrazitejših je bilo navezano nase; pa tudi drugi so se več ali manj morali opirati na instrukcije, na za-
sebno ali javno drobdrodelnost.

III. POZNEJSI POKLIC

Pretrajljivo je dejstvo, da je 9 združenov umrlo, še preden so dosegli poklic (1 srednješolec, 7 visokošolcev, 1 pisar); 50 jih je končalo akademski študij (4 višji upravni uradniki, 4 zdravniki, 3 notarji, 8 advokati, 11 profesorjev), 8 duhovnikov (med njimi dva profesorja); 7 jih je zgodaj stopilo v uradniško službo, 2 v časnikarsko, 2 sta postala poklicna pisatelja, 2 častnika (1 general), 1 učitelj, 1 obrtnik, 1 je ostal brez poklica, za 2 ni podatkov.

Različna, uspehov bogata življenjska pot najbolj priča o duhovni moči, značaju in trdni volji večine združenov. In če si prezgodnjo smrt njihovih tovarišev moramo razlagati iz ubožstva in drugih neugodnih okoliščin (večinoma so umirali za jetiko), je bilo drugim naklonjeno mnogo daljše življenje. Precej jih je umrlo šele zadnja leta in danes jih živi še 18.

(Pri zbiranju podatkov so mi zlasti pomagali univ. prof. dr. Janko Polec, dr. Ivan Letnar in prof. dr. Janez Oražen.)

France Koblar

VERSKÉ IGRE V RUŠAH

O verskih igrah v Rušah se je pisalo že ponovno, večinoma v zvezi s tako imenovano latinsko šolo, ki je bila v Rušah od 1645 do 1760. Prvi je opozoril nanje — razmeroma dobro — nemški pesnik J. G. Seidl, takrat profesor v Celju, v *Steiermärkische Zeitschrift* 1835, 30—1. Na kratko so se dotaknili pozneje vprašanja R. G. Puff (Marburg in Steiermark, 1847, I, 178), M. Wurzer, kaplan oziroma župnik v Rušah (Drobtinice 1865—1866, 206, 266, *Südsteirische Post* 1889, št. 99, in 1890, št. 49), J. C. Hofrichter (Chronik von Maria Rast, 1872, 29, 52, 62, 71), Frid. Kavčič (Izvestja Muzejskega društva 1896, 70—1), Fr. Kotnik (DS 1912, 11—2), nekoliko izčrpnje Filip Kalan v Orisu gledališke zgodovine pri Slovencih (Novi svet 1948, 456—7). V samostojnih člankih sta o ruških igrah razpravljala Robert Baravalle (*Blätter für Heimatkunde* 1923/24, Nr. 9/10, str. 1—5) in podpisani (J 12. avg. 1932). Omenjene pa so tudi v leksikalnih delih (Janisch, *Topographisch-statistisches Lexikon von Steiermark* II, 225, pod Maria Rast; SBL I, 373, pod Jamnik Luka) in v naših zgodovinskih in literarnozgodovinskih kompendijih (Gruden, *Zgodovina slov. naroda* 867, 971; Grafenauer, *Kratka zgodovina slov. slovstva* 83; Kodrič, *Zgodovina slov. slovstva* 110).

Če navedene obravnave primerjamo z latinsko kroniko, ki se hrani v ruškem župnišču in ki je edini vir, iz katerega nam je mogoče zajemati, moramo v svoje presenečenje ugotoviti, da so v njih mnoge trditve netočne, nekatere naravnost napačne, druge pa vsaj pomanjkljive, ker so po nepotrebnem samo približne. To velja tudi za podatke v navedenih kompendijih in pri Kalanu, torej za sodobne obravnave, v katerih bo interesent predvsem iskal informacij in ki bi zato na vsak način morale biti zanesljive.

Poglavje zase pa tvori članek »Die geistlichen Spiele zu Maria-Rast«, ki ga je napisal R. Baravalle. Ta članek je doslej edini, ki navaja — v nemškem posnetku — vse v poštevek prihajajoče gradivo podrobno, in sicer v kronološkem redu, leto za letom, tako da bi glede tega lahko imel značaj dokončne objave. Vendar je v njem snov podana tako netočno in tako samovoljno potvorjeno, da je članek kratko malo neporaben. Samo nekaj primerov! Za l. 1681. poroča kronist, da se je uprizorila igra o Marijinih milostih (ali morda boljše: odpustkih), ki se v tem kraju (v Rušah) lahko dobe — Baravalle si kratko in malo izmišlja: »... wurde eine komische Handlung vom